

DELHI PUBLIC SCHOOL, DAMANJODI
SYLLABUS-(SANSKRIT-X) 2025-26

पाठ्यपुस्तकम्

1. 'मणिका पाठ्यपुस्तकम् - द्वितीयो भागः'- : Published by : Central Board of Secondary Edn.
2. 'मणिका अभ्यासपुस्तकम् - द्वितीयो भागः'- : Published by : Central Board of Secondary Edn.
3. 'सरस्वती- संस्कृत-व्याकरणम्-10' : New Saraswati House (India) Pvt. Ltd.

विभागः	अपठित – अवबोधनम्	रचनात्मक – कार्यम्	अनुप्रयुक्त-व्याकरणम्	पठित – अवबोधनम्	सम्पूर्णः भारः 80 Marks
अङ्काः	10 Marks	15 Marks	25 Marks	30 Marks	

परीक्षाकृते पाठ्यक्रम – विभाजनम्

खण्डः	EXAMINATIONS SYLLABUS TO BE COVERED	PERIODIC TEST-1 (25%)	HALF YEARLY (50%)	PERIODIC TEST-2 (75%)	ANNUAL (100%)
खण्डः- (क)	अपठित-अवबोधनम्	(05 marks)	(10 marks)	(05 marks)	(10 marks)
खण्डः (ख)	रचनात्मक लेखनम् - i. पत्र-लेखनम् ii. चित्र-लेखनम् iii. संकृतानुवादः/संवादपूर्तिः कथापूर्तिः वा	(08 marks)	(15 marks)	(08 marks)	(15 marks)
मणिका अभ्यासपुस्तकम् - द्वितीयो भागः		(12 marks)	(25 marks)	(12 marks)	(25 marks)
खण्डः (ग)	सन्धिः	स्वर- वृद्धि, यण्, अयादि, पूर्वरूपम्	√	√	√
		व्यञ्जन- वर्गीयप्रथमवर्णस्य तृतीयवर्णे परिवर्तनम्, परसवर्णः, तुगागमः	√	√	√
		विसर्ग- विसर्गस्य उत्तम्, रत्वम्, लोपः, विसर्गस्य श-ष-स-त्वम्	√	√	√
	समासाः	तत्पुरुषः (विभक्तिः, नञ्, उपपद), द्वन्द्वः	√	√	√
		अव्ययीभावः (अनु, उप, सह, निर्, प्रति, यथा)	√	√	√
	प्रत्ययाः	i. कृत्प्रत्ययौ (तव्यत्, अनीयर्)	√	√	√
		ii. तद्धिताः- (मतुप्, ठक्, त्व, तल्)	√	√	√
		iii. स्त्रीप्रत्ययौ- (टाप्, डीप्)	√	√	√
	वाच्यम्	कर्तृ- कर्म- भाववाच्यम् (लट्- लकारे)	√	√	√
	समय-लेखनम्	अङ्कानां स्थाने शब्देषु समय- लेखनम् (सामान्य- सपाद- सार्ध- पादोन)	√	√	√
अव्ययम्	(वाक्येषु अथवा रिक्तस्थानपूर्तिद्वारा)	√	√	√	
अशुद्धि-संशोधनम्	वचन- लिङ्ग- पुरुष - लकार- विभक्ति- दृष्ट्या	√	√	√	
खण्डः- (घ)	'मणिका पाठ्यपुस्तकम् - द्वितीयो भागः'	(15 marks)	(30 marks)	(15 marks)	(30 marks)
	प्रथम-पाठः	वाङ्मयं तपः	√	√	√
	द्वितीय-पाठः	नास्ति त्यागसमं सुखम्	√	√	√
	तृतीय-पाठः	रमणीया हि सृष्टिः एषा	√	√	√
	चतुर्थ-पाठः	आज्ञा गुरुणाम् अविचारणीया	√	√	√
	पञ्चम-पाठः	आभ्यासवशगं मनः	√	√	√
	षष्ठ-पाठः	राष्ट्रं संरक्षमेव हि	√	√	√
	सप्तम-पाठः	साधुवृत्तिं समाचरेत्	√	√	√
	अष्टम-पाठः	तिरुक्कुरल्- सूक्ति- सौरभम्	√	√	√
	नवम-पाठः	सुस्वागतं भो ! अरुणाचलेऽस्मिन्	√	√	√
	दशम-पाठः	कालोऽहम्	केवलम् आन्तरिक-मूल्याङ्कनाय		
	एकादश-पाठः	किं किम् उपादेयम्			
